

Progression

Hvorfor er det vigtigt at tale om progression i et praktisk fag som håndværk og design?

Ifølge Nudansk ordbog betyder ordet progression: ”En fremgang der sker med jævn tilvækst”.

Faget håndværk og design indeholder mange områder. Både designmetoder og håndværksteknikker indenfor de to materialegrupper; hårde og bløde materialer. Ingen kan beherske det hele og det er ej heller meningen, at vore elever skal stifte bekendtskab med samtlige områder. Derimod er det underviserens opgave, at udvælge de relevante områder, både indenfor håndværk i de to materialeområder og indenfor designmetoder. Når dette valg er foretaget, kan progressionen komme i spil. Gennem udarbejdelse af årsplan for de enkelte klassetrin, bør der indtænkes inddragelse af allerede lærte teknikker og metoder. Disse vedligeholdes gennem de nye forløb og der bygges ovenpå. Eksempelvis kan der arbejdes med symaskine, hvor den første opgave indebærer zig-zag om stofkant samt sammensyning af to stykker stof. Senere kan der arbejdes med at sy løbegang, knaphuller, lynlåse osv. for på valgholdsniveau at sy enkle beklædningsgenstande. Teknikkerne er naturligvis sat ind i en designramme/opgave, afpasses efter elevgruppen.

Gentagelse, gentagelse, gentagelse

Alle ved, at for at lære noget nyt, skal man øve sig. Første gang eleven beskæftiger sig med en ny teknik, et nyt materiale, en ny metode, er det en præsentation af området. Næste gang begynder der at ske en øvning. Denne øvning skal foregå mange gange, før niveauet ’beherskelse’ er nået.

Som underviser skal man ikke være så bange for at lade de enkelte forløb indeholde en vis mængde af kendt stof, som så trænes/vedligeholdes, mens en eller flere nye detaljer tilføjes. Her spiller en tidsfaktor også ind. Går der for lang tid inden et kendt område inddrages igen, vil det for en del elever være glemt og skal således læres forfra.

Teamsamarbejde

Denne progressionsdrøftelse er et oplagt punkt på dagsordenen til fagteammøderne. Dette både for at inspirere hinanden i fagteamet og for at have føling med, hvad eleverne arbejder med på de forskellige klassetrin. Dette sidste har betydning, hvis der sker lærerskift undervejs i elevernes håndværk og designundervisning.

Udfordring på valghold

Flere steder rundt om i landet består et valghold af elever fra flere forskellige obligatoriske klasse/hold. Det er måske ikke samme lærer i det obligatoriske forløb som på valgholdet. Der er steder, hvor eleverne kommer til valgholdet fra forskellige skoler. Her er det ekstra nødvendigt, at der er en form for formaliseret samarbejde indenfor håndværk og designunderviserne. Der er overlevering i visse fag fra fødeskole til udskoling. Det bør der også være i valgfagene, så den nye valgfagsunderviser er klædt bedst muligt på til både at bygge videre på elevernes progression samt at differentiere forløbene efter hvad eleverne har været præsenteret for i forvejen. Inviter også gerne fødeskolens håndværk og designunderviser med til fagteammøder.

Kommunale netværk

Brug også et kommunalt netværk i håndværk og design til at drøfte progression. På mindre skoler, hvor underviseren i håndværk og design dækker alle lektioner af skolens undervisning i faget, kan et kommunalt netværk med kolleger fra andre af kommunens skoler være en god måde at inspirere og sparre med andre. Findes der ikke et sådant netværk i din kommune, så tag initiativ til det. Det er givende, at dele erfaringer med kolleger fra andre skoler. Også selvom der er fagkolleger på egen skole.

Så hvorfor progression?

Som nævnt er det ikke et mål for håndværk og designundervisningen, set over elevernes samlede skoleforløb, at der er undervist i mange forskellige områder af faget, men målet er snarere, hvor sikre eleverne er indenfor de underviste områder. Kun gennem en vis sikkerhed og beherskelse, er eleverne i stand til at være meget innovative; og i stand til at omsætte deres ideer til æstetiske produkter med funktionel og kommunikativ værdi.

I det netop udkomne nummer af Håndværk&Design, er temaet progression med bl. a. eksempler på progression indenfor flere af fagets områder.